

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Тымытык авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Тымытык авылы

№11-19

«16»февраль 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлеге территорииясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ, «Эйләнә - тирә мохитне саклау турында» 10.01.2002 № 7-ФЗ Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән, физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештерү максатларында

Тымытык авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлеге территорииясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Элеге каарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән тубәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм «Интернет» мәгълүмат-коммуникацион чөлтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында тубәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

3. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Juf.

Э.Х.Гыйләҗева

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл
муниципаль районы Тымытык авыл
жирлеге Советы карарына күшүмтә
16.02.2021 №11-19

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл
жирлеге берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый
милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы
нигезләмәне раслау хакында**
НИГЕЗЛӘМӘ

Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 10.01.2002 № 7-ФЗ «Эйләнә - тирә мохитне саклау турында» гы Федераль законның 61, 68, 77 статьясы нигезендә, халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан,

Настоящее Положение разработано в соответствии с Конституцией Российской Федерации, со ст. 15 Гражданского кодекса Российской Федерации, Лесным кодексом Российской Федерации, со ст.ст. 61, 68, 77 Федерального закона от 10.01.2002 №7-ФЗ «Об охране окружающей среды», в целях обеспечения экологического благополучия населения һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл жирлеге территориисендә (алга таба - авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә көрмәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керә торган яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшөнчәләр

Элеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшөнчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, қуак һәм үлән үсемлекләре-табигый һәм ясалма үсемлек, шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм қуаклар).

Табигать территориияләре - бердәм географик (климат) шартларда формалаштырылган жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә ала торган хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылышлы территориияләр.

Табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү обьектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан территориияләр, төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше булган аз төзелешле жирләре - территориияләр.

Урман территориияләре - төрле функциональ билгеләнештәге табигый территориияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган.

Агач - 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, 5 см диаметрдан да ким булмаган төсле үсемлек.

Куак-қупъеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлекеге.

Нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-бердәм полог барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган өлкәннәр (15 яштән өлкәнрәкләр) үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пыграту, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктатуга китерә торган.

Компенсацион яшellәндерү - юк ителгән яки зааралangan 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үстерү өчен саклауны һәм шартларны тәэммин итү бурычлары түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1 оешмалар тарафыннан игълан ителгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шуши оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Элеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле барлык гражданнарга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм элеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр, агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт бистә башкарма комитеты күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт алу өчен мәрәжәгать итүче бистә башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма буенча хат-гариза бирә (1 нче күшымта), анда утыртмаларның саны, атамасы, аларның торышы, чикләнгән кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәгә документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мәрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындағы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

3.3.7. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженерлык чeltäрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү;

3.3.8. Салым органының мәрәжәгать итүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булмавы турында белешмәсе.

3.4. Авыл жирлеге Башкарма комитеты гариза - хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге тәр эшләрне башкаруга рөхсәт биргән маxсус оешмага мәрәжәгать итәргә кинәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Агач киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары һәм Федераль милектә булган урман кишәрлеге мәйданы берәмлеге өчен түләү ставкалары турында» 2007 елның

22 маенданы 310 номерлы каары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә».

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бируче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срокы - 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәҗәгать итүченең хаты-гаризысы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләү) исәпләү, поселок территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт бируч турында бистә башкарма комитеты боерыгы проектын әзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта мөрәҗәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бируче поселок бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бируче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләре гариза бируче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якын территориядә зыян күргән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контролълек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, ләкин зыян китергән мизгелдән ярты елдан да сонга калмыйча, мәжбүри торғыза.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү бистә башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткәрү кисү тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсে булса;

3.11.4. жимерелү куркынычы тудыручы авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәҗәгать итүчегә поселокның башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация яғыннан яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. № 2 күшүмтә нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яки жир кишәрлегендә аны гражданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның милке булып тора, аннаң файдалана һәм үз теләге белән эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсә божралау яки аслык ясав;

3.15.4. үсүче агачлар һәм куакларның үсешләрен туктату дәрәҗәсенә кадәр заарлау;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б. шундый;

3.15.6. үз белдегең белән корыган агачларны кисү;

3.15.7. үсүче агачлар һәм куакларны башка төрле жәрәхәтләү.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Элеге нигезләмәне бозып агач һәм куакларны юкка чыгару үз белдеге белән киселгән һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тиеш. Элеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү бистә территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты билгеләнгәннән соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарның яисә юридик затларның, Яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яисә мәнфәгатьләрендә яисә нәтижәсендә башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләргә китерелгән зыян натураль рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләндерү: коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызу

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегенә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоклары, аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен туләүне алдан керту һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, үз артыннан яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлеге территорииенде РФ Дәүләт урман фонды жирләренең һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлеге Башкарма комитеты
житәкчесенә

(оешманың исемен яки Ф.И.О. адресын
күрсәтергә)

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Тымытык авыл жирләгә» муниципаль берәмлеге территорииенде агач-куак кисуне чикләнгән чикләү турында

ГАРИЗА

Жир кишәрлекендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куаклыкларны (кирәклесен ассызыкларга) кисуне рөхсәт итүегезне сорыйм

(оешманың исемен яисә Ф.И.О. жир кишәрлекенә хокук төрен күрсәтергә)
һәм жирдә урнашкан _____

(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге булу белән характеристана:

агач _____ шт.

куак _____ шт.

Жир кишәрлекен үзләштерү һәм төзекләндерү барышында агач кискән өчен түләү башкарырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсацияләп утыртырга йөклим.

Ф.И.О. (Имза)

Дата _____

Кушымта:

1. Беренчел - рөхсәт документациясе.

2. Үзгәртеп утыртылачак яшел утыртмаларның төрен һәм санын китереп чыгарган жири кишәрлеге планы.

3. Салым органының салымнар, жыемнар һәм башка түләуләр буенча бурычы булмау турында белешмә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлеге территорииясендә РФ Дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләр кису тәртибе турындағы нигезләмәгә 2 нче күшүмтә

Яшел утыртмаларны тиешле киселешләр дип тану турында
АКТ

Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл жирлегенең башкарма комитеты

«_____» _____ ел

Составында комиссия:

1. _____
(Ф.И.О., вазифа)
2. _____
(Ф.И.О., взифа)
3. _____
(Ф.И.О., вазифа)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре белән ачыкланды:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О.)
2. _____
(имза) (Ф. И. О.)
3. _____
(имза) (Ф. И. О.)